

[Koføed.]

Forhåbentlig vil regeringens opfattelse af dette spørgsmål, som i grunden er af upolitisk karakter, også sprede sig til oppositionen, således at den frie forhandling ikke bare bliver et tilbud, men en realitet. Det vil forhåbentlig vise sig, at man i oppositionen stiller sine medlemmer lige så frit, som man gør det i regeringen, og sker det, er jeg ikke i tvivl om med det kendskab, jeg har til oppositionspartiernes medlemmer, at venstres opfattelse, at 20 år må være valgretsalderen, vil vise sig at være den rigtige. Det vil også have tilslutning andre steder.

Jeg kan også nævne, at under debatten for 7 år siden om valgretsalderen fandt vi jo alle under socialdemokratiets ledelse, at 21 års valgretsalder var det helt rigtige. Der er vel i de forløbne år ikke sket et sådant skred i den politiske modningsproces her i landet, at man efter i 1961 at have argumenteret for 21 års valgret nu i 1968 pludselig skal passere forbi de 20 år og bestemt kan hævde, at kun 18 års valgret vil være det rigtige. Hvis der i socialdemokratiet er sket en sådan ændring i opfattelsen, at de nu går ind for en nedsættelse af valgretsalderen med 3 år, synes jeg, det ville være betryggende, om man fik noget yderligere at vide om de begivenheder, der har fået synet på valgretsalderen til at forandres så væsentligt, for hvis man ikke giver klare grunde, løber man efter min opfattelse den risiko, at ungdommen, som med særlig opmærksomhed følger denne sags forløb, godt kan gå hen og få mistanke om, at det bare er for at smøre den om munden, man nu fra det hold går ind for 18 års valgret. Forhåbentlig får vi grundigt at vide, hvilke bestemte ting der har fået socialdemokratiet til nu at mene, at den rette valgretsalder skal være 18 år fremfor 21. Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at man må tage hensyn til bestemmelserne i grundloven om godkendelse af et forslag ved folkeafstemning. Jeg vil advare mod den risiko, der er ved at sende et eventuelt forslag om 18 år ud til afstemning og få det forkastet. Derved vil vi nemlig være tilbage ved den 21 års valgret, som vel alle her i tinget er enige om ikke er den rigtige. Det ville jeg synes var et magert resultat set fra ungdommens synspunkt, og det må

vel være i politik som andre steder, at det er resultaterne, der afgørende tæller.

Spørger man venstre, hvorfor vi da netop lægger os fast på de 20 år, er svaret ganske enkelt: fordi myndighedsalderen i hele Norden nu sættes ned til 20 år. Der kan siges meget om at vælge næsten ethvert år fra det 18. til det 25. som den rette valgretsalder, og der er inden for et par årtier herfra talerstolen anbefalet mange aldersgrænser som det eneste rigtige. Men enes vi om, at valgret er noget, man skal have, når man bliver voksen, tror jeg, vi har et fast holdepunkt, der gør det muligt for os at fastsætte valgretsalderen ud fra andet end følelsesgrunde eller måske taktikbetragtninger. Så indskrænkes opgaven nemlig til alene at finde ud af, hvornår samfundet i det hele taget gennem sin lovgivning betragter et menneske som voksent. Enhver kender svaret; hvad myndighedsalderen angår, er man enig om, at det må være 20 år, for først da indtræder — hvis ægteskabslovsforslaget vedtages — den alder, hvor enhver uanset køn kan gifte sig uden tilladelse. Først fra de 20 år får man fuld rådighed over de penge, man tjener eller ejer, forudsat myndighedslovsforslaget bliver vedtaget; først ved de 20 år kan man forpligte sig i salg og indkøb, og først ved de 20 år anser myndigheder og lovgivningsmagt ud fra vidt forskellige erfaringer på en masse af livets områder, at man kan pålægges den byrde og gives den fordel at råde over sit eget. Denne voksenalder har siden 1961 været sammenfaldende med valgretsalderen, og dette blev meget stærkt fremhævet ved behandlingen af tidligere lovforslag om en valgretsalder på 21 år. Jeg vil også mene, at det er en forstandig sammenknytning.

Når man nu mener, at en tidligere modning af ungdommen gør det forsvarligt at sænke myndighedsalderen til 20 år, hvad jeg gerne skal tiltræde, er det logisk og hensigtsmæssigt at bevare forbindelsen mellem myndighed og valgret og lade valgretsalderen følge med. Det vil vist også være svært at forklare befolkningen, hvorfor man kan anses for moden nok til at have medansvar for land og rige, men ikke for moden til at købe en radio på afbetaling.

Der er glædeligvis efter min opfattelse stor politisk interesse hos de unge, men de unge ved selv, ofte bedre end mange